Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Чырвоная зьмена

№ 230 (1197) СУБОТА, 4-га кастрычніка 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц . . . 30 кап.
3 месяцы . . . 90 „
6 месяцаў . . . 1 р. 80 „
1 год . . . 3 р. 30 „
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

ДА X ЗЬЕЗДУ КОМСАМОЛУ БЕЛАРУСІ
кожны комсамолец
і ўся працоўная моладзь
выпісвае і чытае газэту
„ЧЫРВОНУЮ ЗЬМЕНУ“

ПЕРАД ВАМІ—ЗАДАЧА БУДАЎНІЦТВА...

„Вы павінны пабудаваць комуністычную грамаду. Першая палова работы ў шмат якіх адносінах зроблена. Старое разбурана, як яго і трэба было разбурыць, яно прадстаўляе сабою гурбу руін, як і трэба было яго ператварыць у гурбу руін. Рашчышчана глеба, і на гэтай глебе маладое комуністычнае пакаленьне павінна будаваць комуністычную грамаду“,—

так гаварыў У. І. Ленін на III зьезьдзе РКСМ аб задачах комсамолу

Таварышы, трымайце тэмп!

В. Молатаў

Сёньня намі публікуецца пераніка сумеснае работы масцовых органаў і прадстаўнікоў цэнтру—аб плане здабычы вугалю на „Сталінвугалі“ на бліжэйшыя тры месяцы.

Разам з пастановай сталінска-макееўскага партактыву гэты квартальны план здабычы вугалю дае тое, што павінна быць зараз пакладзена ў аснову работы ўсіх мясцовых партыйных, гаспадарчых, прафсаюзных і комсамольскіх арганізацый. У працоўным выпадку гэтыя арганізацыі апынуцца хвасьце падзей.

Асноўнай ідэяй, пакладзенай зараз у аснову разгортваньня вугальнае прамысловасьці Донбасу і ў сувязі з гэтым ліквідацыя створанага выключна цяжкага вытворчага прарыву, зьяўляецца ідэя механізацыі Донбасу. Не было-б шчасьця, ды няшчасьце дапамагло,—так можна сказаць з гэтага прыводу. Калі-б не было прарыву, не звярнуліся-б мы, бадай, і зараз так да механізацыі Донбасу. Зараз ва ўсякім выпадку перадавым элемэнтам Донбасу стала ўжо зусім ясна, што надышоў час „разгарнуць барацьбу за новы мэханізаваны, сапраўды соцыялістычны Донбас“.

З часу Кастрычніцкай рэволюцыі ў Донбасе было пакончана са старой буржуазнай бязьмежнаю эксплёатацыяю горнарабочых з 11-12-гадзінай катаржнай працай. Савецкая ўлада ўсё больш разгортвала мэханізацыю вытворчасьці ў канальных сыстэматычна вядучы барацьбу за палягчэньне працы горнарабочых, зьвёўшы да 7 гадзін рабочы дзень іх. Але да сёньняшняга дня пад намі ў сэлах міналае Донбасу, што знайшло сваё выяўленьне ў так пашыранай і разам дробна буржуазнай патэрдалісьці з боку нашых органаў і работнікаў, нават спэцыялістых і рабочых, да мэханічнага абсталяваньня (урубавыя машыны, адбойныя малаткі, электраабсталяваньне).

Так было ва многіх выпадках да сёньняшняга дня, але так не можа быць далей. Мы павінны, нарэшце, пакончыць з барбарскімі адносінамі да мэханізмаў у Донбасе, мы павінны зрабіць звычайнай прывычкай рабочых і спэцыялістых Донбасу чуйную клапатлівасьць да мэханічнага абсталяваньня і. з гэтага кароючы злосных шкоднікаў вытворчых для горнарабочага машын, павінны на справе „паставіць поўнасьцю на службу пралетарскай дзяржаве мэханізмы, якія ёсьць у вугальнай прамысловасьці“. Гэта адначасна рашучы паварот усіх масцовых арганізацый і самых кіруючых органаў вугальнай прамысловасьці тварам да мэханізацыі Донбасу. У гэтым і заключаецца сёньняшняя рашаючая задача ў Донбасе.

Цяпер гэта ўстаноўка ўхвалена ў спэцыяльнай пастанове ЦК УсеКП(б) прынята масцовымі арганізацыямі. Застаецца на справе прыступіць да ажыцьцяўленьня.

Для таго, каб сапраўды ажыцьцявіць гэты паварот да мэханізацыі Донбасу, трэба ўвязаць ажыцьцяўленьне гэтае задачы з практычнымі патрэбамі сёньняшняга дня—з выкананьнем вытворчага заданьня на бліжэйшы квартал і, значыцца, з выкананьнем вытворчай праграмы ўжо ў кастрычніку. Хто гэтага не зробіць, той толькі на словах стаіць за прынятыя пастановы па мэханізацыі Донбасу. А з тым, трэба проста сказаць: наша выкананьне новых задач адбываецца з вялікім скрыпам.

Апублікаваная вытворчая праграма для Сталінбуду на бліжэйшы квартал патрабуе іншай работы, чым тая, якая зараз праводзіцца. Пакуль зроблена яшчэ толькі няшмогае.

Прышлося паправіць зусім няверную ўстаноўку „Угля“, які ўжо ператвараў вытворчы план на бліжэйшыя месяцы. Работнікі гаспадарчых органаў у Донбасе, відавочна, зразумелі, што абарона высунутай раней неправільнай праграмы вяла-б да практычнага опортунізму. З другога боку,—адсталі нашы мерапрыемствы па партыйнай і профсаюзнай лініі. Іх прыдзецца апублікаваць толькі праз пяць дзён, а сёньня-ж кожны дзень замаруджваньне нясе пагрозу простага зрыву прынятых бальшавіцкіх тэмпаў.

Нарэшце, мы не павінны забываць, што ў вялікай частцы комуністых не кажучы ўжо аб іншых работніках гаспадарчага і профсаюзнага апарату, вельмі часта прыходзіцца сустракацца з разыходжаньнем паміж слоўнымі абяцаньнямі і практычнай работай, паміж фармальным прызнаньнем сваіх абавязкаў і замыканьнем „у сваім“ бюрократычным „яшчыке“—на справе. Іна гэтым дрэнным прывычкам—бюрократызм, які так часта падвяліе нашых работнікаў на чужыя духу бальшавіцкай партыйнасьці рамкі („яшчыкі“) замест таго, каб агульнай дружнай работай усіх органаў—работай кожнага з іх у сваім абсягу—дапамагчы вырашэньню важнейшых задач, што стаяць перад намі. Вось чаму трэба памятаць, што адным з найпершых нашых абавязкаў пры ажыцьцяўленьні мэханізацыі Донбасу зьяўляецца перамаганьне ўсіх і ўсякіх перашкаджаючых справе бюрократычных перагародак паміж органамі, абавязкам якіх павінна быць сумеснае, шчырае і смелае вырашэньне задачы „ператварэньня старога Донбасу ў Донбас з бальшавіцкі-непарушнай мэханізаванай базай“.

Апублікаваная пастанова дасьць практычную аснову для барацьбы за мэханізацыю Донбасу на справе. Яна патрабуе неадкладнага рашучага пералому ва ўсёй рабоце масцовых арганізацый. Яна будзе выканана, калі комуністыя сапраўды па-бальшавіцку возьмуцца за справу, калі яны здолеюць абаперціся на соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва, што разгортваецца ў рабочых масах, калі яны пакажуць прыклад сьвядомасьці і дысцыпліны рабочым і спэцыялістым.

Таварышы! Вы прынялі важную пастанову, вы ўзялі ісё за выкананьне вялікае справы, вы сталі на чале змаганьня за новы мэханізаваны Донбас.

Дзя гэта сапраўды соцыялістычнае справы варта папрацаваць і папрацаваць пасапраўднаму.

Ні ўпускайце ні аднаго дня трымайце бальшавіцкі тэмп.

1920—1930

Аб прамове, якая сказана ў 1920 годзе і цалкам сучасна ў 1930 годзе

III зьезд склікаўся ў абставінах, калі вызначыўся пераход, хоця яшчэ і не зусім канчатковы, да гаспадарчага будаўніцтва. Гэты пераход не мог прайсьці бесхваробна. Крызіс у краіне (апалавы, харчовы), перагрупоўка клясавых сіл, вызваленьне шорагу краёў ад белых, усё гэта не магло не адбіцца на рабочай клясе, на ле організацыях, на партыі, на профсаюзах і на юнацкім руху.

Акрамя агульных для ўсяе краіны прычын, на саюзны крызіс таго часу мела ўплыў і тое, што РКСМ быў маладою організацыяй, якая прыступала да выкананьня новых задач, пастаўленых соцыялістычнай рэволюцыяй у пэрыод, калі краіна толькі што скідвала з сябе цяжар грамадзянскай вайны.

Ня дзіўна, што перад зьездам саюз раздзіраўся крызісам, і гэта адбывалася па ўмовах, калі організацыя кольькасна моцна вырасла і бясспрэчна ў агульным ішла ўперад.

Паколькі ў руху вялікіх традыцый і вопыту не было, зразумела, што крызіс, які выліўся ў формы так званай „дунаеўшчыны“, зьявіўся ў даволі цяжкай форме, з вялікімі накладнымі выдаткамі. Шмат сіл і часу ішло на організацыйную „калатніну“ і на абгаварваньне становішча ўнутры самога ЦК.

Былі вядомы адносіны ЦК партыі да нашай калатні, але ўсе чакалі асобнага слова Леніна па гэтаму пытаньню, чакалі, што скажа Уладзімер Ільліч аб крызісе, аб барацьбе ўнутры саюзу, аб нашых спрэчках.

Мы чакалі дакладу на тэму аб бягучым момантце, аб унутры-саюзных справах і аб усёй нашай комсамольскай калатніне.

Уладзімер Ільліч ня мог адразу прыехаць, як мы меркавалі. Здаецца, ён у гэты-ж дзень выступаў яшчэ на зьезьдзе нейкага профсаюзу. Усе ліхаманкава чакалі яго выступленьня. Гэта быў першы шматлюдны комсамольскі зьезд. Большасьць дэлегатаў упяршыню бачыла Ільліча. Прамова Леніна, асабліва моцна павінна была афарміць і замацаваць сілы, якія абуджаліся ўнутры кожнага. Для тых, хто быў у цэнтры ўнутрысаюзнай барацьбы, да ўсяго яшчэ далучалася чаканьне таго, які ўплыў зробіць прамова Уладзімера Ільліча на ход работ зьезду. На якія рочышчы пацячэ далейшае разьвіцьцё барацьбы.

Нарэшце прыехаў Уладзімер Ільліч. Калі ён гаварыў з Шацкіным, мы, члены прэзыдыуму, трымаліся невялькі наводдаль. Твар у Шацкіна быў усхваляваны, яно відаць было, што ён хоча трымаць сябе цьвёрда. Толькі пачалі сьціхаць апладысмэнты, як Шацкін нам ціхенька шапнуў, што прамова будзе не па бягучым момантце. Мы ікнуліся спытаць у Шацкіна—Чаму? Але той не адказаў.

Ільліч стаў гаварыць аб комуністычным выхаваньні моладзі.

Гэта прамова давала пэрспэктыву на многія гады, на ўвесь шлях прасоўваньня да комуністычнага грамадзтва.

Да пытаньня аб комуністычным выхаваньні Ленін падыходзіў ў гэты пэрыод у сувязі з проблемай пролетарскай культуры. Узьнікла гэтае пытаньне на падставе спрэчак аб лініі Наводзін пролеткульту ў сувязі з узросшым уплывам Багданава. Гэта быў пэрыод росквіту ідэолёгічнага ўплыву Багданава на пролеткульт і на некаторыя цалкныя праслойкі партыі. Ды і ня толькі маладыя. Менавіта ў гэты пэрыод найбольшы ўплыў Багданава праявіўся на Бухарыне.

Ленін тады выпускае другое выданьне сваёй кнігі „Матэрыялізм і эмпірыокрытыцызм“, накіраванай супроць Багданава.

У прамове на зьезьдзе Ленін з асаблівай сілай „націрае“ на тое, што патрэбна разумець пад пролетарскай культурай, як, па яго думцы, павінна ісьці комуністычнае выхаваньне будучых пакаленьняў.

Нельга сказаць, каб значэньне і сэнс гэтай прамовы былі намі тады поўнасьцю ўцэнены. Думаецца, што толькі цяпер мы можам пасапраўднаму ахапіць геніяльны сэнс гэтай прамовы.

Тады-ж, у першы момант, здавалася, што Уладзімер Ільліч гаворыць „не на тэму“. Мы-ж ставілі на зьезьдзе пытаньні аб программе саюзу, аб соцыялістычным выхаваньні, аб тым, чым павінен быць комуністычны саюз моладзі, як ён павінен выхаваць комуністага, якімі шляхамі мы зробім з рабочай моладзі сапраўдных творцаў комуністычнага грамадзтва.

Між тым іменна на гэтую тэму і гаварыў Ільліч.

Мы слухалі напружана прамову Леніна. У прыватнасьці, аўтару гэтых радкоў, як дакладчыку на зьезьдзе і аўтару тэзісаў аб соцыялістычным выхаваньні, хацелася пачуць у словах правадыра тое, што магло-б падвесьці бэтонны фундамант пад нашае разуменьне соцыялістычнага выхаваньня. Іменна па дакладу аб соцыялістычным выхаваньні Дунаеўскі і яго аднадумцы хацелі даць бой. Пацярпеўшы паражэньне па фракцыі па лініі палітычнай і агульнапрынцыповай, яны хацелі адыграцца на гэтым пытаньні, правільна лічачы яго асноўным.

Але Уладзімер Ільліч падышоў да пытаньня зусім з другога канца чым падыходзілі мы.

Простымі і яснымі словамі ён выклаў самыя складаныя разуменьні клясы, ідэолёгіі, узаемадносін грамадзкіх формацый. Ён падняў гэтае пытаньне на нябывалую тэорэтычную вышыню і разам з тым зьвязаў з практыкай. Усе мы ведалі, што сьвядомасьць трэба зьвязваць з быцьцём, тэорыю з практыкай, выхаваньне—з конкрэтным жыцьцём, ідэолёгію—з клясавай барацьбой. Але тут мы пачулі, як гэта трэба рабіць па-марксысцку.

Нам стала ясна, што зьвязваць тэорыю з практыкай зусім не азначае падмацоўваць якое-небудзь тэорэтычнае палажэньне (да таго-ж часьцей на ўсё кніжнае) сумай прыкладаў. А сумай-жа прыкладаў (якімі, да рэчы, мы вельмі ганарыліся) і абмяжоўвалася ў нас сувязь „тэорыі з практыкай.

Два прыклады, прыведзеных Ленінам, тады засмяліся вельмі моцна: аб ліквідацыі няпісьменнасьці і аб гародах.

Падумаць толькі: гэта-ж было сказана 10 год назад—і якая закладнасьць і геніяльнае прадбачаньне нават у прыкладах!

Выключна моцнае ўражаньне зрабіла, калі Ленін у канцы прамовы гаварыў аб тым, што пакаленьне, якому 15 год, г. зн. наша пакаленьне, убачыць комуністычнае грамадзтва.

Гэтую асьляпляючую пэрспэктыву ён зьвязваў з нашым сёньняшнім днём. Мы павінны рыхтавацца да вялікай пэрспэктывы, навучаючыся вырашаць „практычна тую альбо іншую задачу агульнае працы, няхай самую „маленькую, няхай самую простую“.

Кажучы мовай сёньняшняга дня, думка Леніна месьціцца ў тым, што задачы комуністычнага выхаваньня мы павінны здолець паставіць так, каб практычна ажыцьцяўляць у самых разнастайных формах будаўніцтва соцыялізму.

І. Татараў.

Трохмільённы ударнікі

„Саюз комуністычнай моладзі павінен быць ударнай групай, якая ва ўсякай рабоце аказвае сваю дапамогу, праяўляе сваю ініцыятыву і пачын. Саюз павінен быць такім, каб любы рабочы бачыў у ім людзей, вучэньне якіх, магчыма, яму незразумела, вучэньню якіх ён адразу, можа быць, і не паверыць, але па жывой рабоце якіх, па іх дзейнасьці ён бачыў-бы, што гэта сапраўды тыя людзі, якія паказваюць яму верны шлях“.

СЬВІНАВОДЧАЯ ЭСТАФЭТА ПАДАЕ ТРЫВОЖНЫЯ ВЕСТКІ

Праз 10 дзён у дзень сьвяткаваньня дню ўраджаю і колектывізацыі—фініш усебеларускай сьвінаводчай эстафэце. Факты, якія паступаюць з раёнаў і вёсак сігналізуюць аб поўнай бязьдзейнасьці рад. комсамольскіх ячэек і раённых камітэтаў у напрамку сьвінагадоўлі.

Абломаўскія тэмпы, нежаданьне ўключыцца ў практычную дапамогу саўгасам і колгасам—вось што саправаджае эстафэту з старту да самага фінішу.

Гарадзкія організацыі комсамолу не гледзячы на пастанову ЦК ЛКСМБ дагэтуль не ўключыліся ў паход па сьвінагадоўлі і застаюцца пабочнымі гледачамі на гэтым вучастку.

Не рэдка мы сустракаемся з такімі фактамі, калі комсамольскія ячэйкі дзейнічаюць паміма і без кіраўніцтва сваіх камітэтаў. Яскравай ілюстрацыяй гэтага зьяўляюцца факты з Жлобінскай організацыі, дзе паасобныя ячэйкі што небудзь робяць, а райком у гэты час нават не паклапаціўся паставіць пытаньне на бюро РК аб сьвінагадоўлі і перанясеньні вопыту работы ячэек на ўсю раённую організацыю. Такія адносіны да сьвінагадоўлі не могуць быць цярпімы. Бязьдзейнасьці час пакласьці канец.

Патрэбна з усёй рашучасьцю падкрэсьліць, што тыя райкомы ЛКСМБ, якія ігнаруюць справу мобілізац і мас комсамольцаў на выкананьне задач сьвінагадоўлі, не могуць стаяць на чале кіраўніцтва організацый, як няздольныя ажыцьцяўляць баявыя партыйныя задачы.

Такія а не інакшыя вывады патрэбна зрабіць у адносіне тых раёнаў, дзе справе ажыцьцяўленьня мерапрыемств сьвінагадоўлі бязьдзейнасьцю РК ЛКСМБ створана яўная пагроза зрыву

Майстры прыгожых рэзолюцый

Колгас „Чырвоны Кастрычнік" засьверджаны Аршанскім райкалгасаўсаюзам пад сьвінаводчую гаспадарку.

Але да сёньняшняга дня ў колгасе не прыступілі да будаўніцтва сьвінарнікаў і комплектаваньня іх сьвінаматкамі. Праўленьне колгасу ўхіляецца ад гэтай работы і імкнецца сарваць будаўніцтва.

Побач з колгасам знаходзіцца завод „Чырвоны Кастрычнік". Заводзкая грамадзкасьць, у тым ліку і комсамольская ячэйка, не аказваюць ніякай практычнай дапамогі колгасу на будаўніцтву сьвінарнікаў. Аршанскі гарком комсамолу прымае вельмі прыгожыя рэзолюцыі як па сьвінагадоўлі, так і па сілосаваньню, накшталт: „Аршанская гарадзкая організацыя абвяшчае сябе ўдарнай на капаньню сілосных ям і траншэй і сілосаваньню".

Але гэтая пастанова засталася дагэтуль толькі ў пратаколе.

На раёне павінна быць пабудавана да 1-га кастрычніка 5 сьвінарнікаў на 550 сьвінаматак. Але гэтае заданьне, як у галіне будаўніцтва, так і ў галіне комплектаваньня не выканана. Комсамол не пераключыўся на дапамогу колгасам па вырашэньню проблемы сьвінагадоўлі.

Завадскі.

„Дайце дакуманты,—хто вы такія"

Тураўскі райком комсамолу вылучыў брыгады па праверцы ходу будаўніцтва сьвінарнікаў і комплектаваньня іх сьвінаматкамі ў сьвінаводчых гаспадарках раёну. Брыгады накіраваліся ў райколгассаюз даведацца аб пастанове гэтай работы. Але спаткаліся тут з бюрократызмам старшыні Райколгассаюзу Лаўрыновіча, які на адрэз адмовіўся даць зьвесткі, пагаварваючы:—Дайце дакуманты,—хто вы такія".

Райком КП(б)Б аб гэтым факце ведае і ніякіх захадаў да Лаўрыновіча не прымае. **Навальніца.**

Пад суд галавацяпаў

Праўленьне колгасу „Леніна" не хоча разумець пастановы партыі і ўраду аб разьвіцьці сьвінагадоўлі. Быў выпадак, калі ў час уборкі колгасьнікі пастанавілі забіць кабана, але праўленьне зьмяніла пастанову агульнага сходу колгасьнікаў і ўхваліла забыць **паросную сьвінаматку**. Так і зрабілі,—забілі і выкінулі **вон 9 парасят**. Даведаўшыся аб гэтым, колгасьнікі пачалі крытыкаваць праўленьне. А праўленьне за крытыку стала пагражаць выключэньнем некаторым членам колгасу.

Партыйная ячэйка, якая маецца пры колгасе **бязьдзейнічае**. Калі сакратар комсамольскай ячэйкі падняў на сходзе пытаньне аб бясчынствах праўленьня, дык партыйцы пасьмяяліся з яго з іроніяй:—„Ці вам шкода сьвіней"(?!)

Брыгадзір „Чыр. Зьмены" і ЦК ЛКСМБ—РОЦІКАЎ.

У баку ад політычных задач

Альбрэхтаўская комсамольская ячэйка Расонскага раёну стаіць у баку ад усіх політычна-гаспадарчых мерапрыемстваў партыі і ўраду. Ячэйка палец аб палец не тыкае, каб уключыцца ў сьвіную эстафэту абвешчаную ЦК ЛКСМБ. Райком комсамолу ніякай увагі на гэтую ячэйку не зварачвае.

Грынбант.

Канкрэтны абавязак

Комсамольская ячэйка м. Дукоры, прапрацаваўшы адозву ЦК УсеКП(б), абвясьціла сябе ўдарнай на пасьляховае вырашэньне і выпішчэньне маючыхся недахопаў: у сілосаваньні, сьвінагадоўлі, бульба і хлебазагатоўках і г. д. Кожны комсамолец узяў на сябе абавязак выгадаваць па адной сьвіньні на мяса, якую пасьля прадаць коопэрацыі.

Г. Грабліцкі.

Гарадоцкаму райкому КП(б) абвешчана вымова

Пастанова Сэкратарыя ЦК КП(б)Б

ад 1-X—30 г.

1. Складу Гарадоцкага Райкому КП(б)Б, за скарачэньне пляну сеўных плошчаў з даных Наркомзему 28032 га, да 20169 і пляну сілосаваньня з 22552 да 7600 км.—абвясьціць вымову.

2. Прапанаваць Райкому тэрмінова прыняць да выкананьня плян, дадзены Наркомземам, унесьці адпаведныя папраўкі па сельсаветах, забясьпечыўшы поўнае іх выкананьне.

3. Гэту пастанову абвясьціць у друку.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ З ФРОНТУ СІЛОСАВАНЬНЯ

Бягомельскаму раёну было дадзена заданьне засілосаваць 15 ям. Задаць дзякуючы ініцыятыве і добрай рабоце комсамольскіх ячэек, перавыканана на 75 проц. Выкапана 25 ям, з якіх на сёньняшні дзень засілосавана 2.. 350 тон.

Х. ...

***

Шклоўская комсамольская организацыя ўзяла на сябе абавязак выкапаць 10.000 кубамэтраў зямлі для сілосных ям, а выканалі гэтае заданьне толькі на 3 проц. Комсамольскія ячэйкі, а таксама і райком, сваю бязьдзейнасьць апраўдваюць „об'ектыўнымі" прычынамі.

Пост „Чырвонай Зьмены" Шо...

***

Сілосаваньне кармоў у Прапойскім раёне знаходзіцца пад пагрозай зрыву. Толькі адна комсамольская ячэйка (з 17 у раёне) выканала заданьне па сілосаваньню. Колгасы і сельсаветы адмаўляюцца дапамагаць ячэйкам у сілосаваньні.

Стор...

Рэкордная... бязьдзейнасьць

У Жлобінскім раёне пад сьвінаводчыя гаспадаркі вызначана 10 колгасаў. Да 1-га кастрычніка ў гэтыя колгасы павінна быць пастаўлена 1250 сьвінаматак. А выканана гэтае заданьне толькі на 45 проц.

Большасьць колгасаў ня прыступіла да будаўніцтва сьвінарнікаў і не клапоціцца аб комплектаваньні сьвінаматкамі.

Некаторыя колгасы як „Расьсвет Пераможца" толькі зараз распачалі працу па будаўніцтву сьвінарнікаў. Колгасы будуюць сьвінарнікі бяз пляну, бо Райколгассаюз пляну ня прыслаў.

У сувязі з правядзеньнем колгасна-вытворчага паходу, паасобныя комсамольскія ячэйкі ўключыліся на дапамогу колгасам у вырашэньні сьвінагадоўчай проблемы. Так, напрыклад, комсамольская ячэйка колгасу „Расьсвет Пераможца" ўзяла на сябе абавязак дагледзець сваімі сіламі за адной свіньнёй. Комсамолец Праскурнянскай ячэйкі аддаў добрую сьвінаматку колгасу.

Такіх ячэек, якія сапраўды па-бальшавіцку пераключыліся на сьвінагадоўчы фронт, вельмі мала.

Большасьць ячэек нічога ў гэтым напрамку не зрабіла.—такія ячэйкі колгасаў „Чырвоны Бераг", „Калыбаўкі", і інш.

Райком комсамолу пытаньня аб разьвіцьці сьвінагадоўлі яшчэ (?) не абгаварваў.

РК сапраўды пабіў рэкорд... бязьдзейнасьці.

Брыгадзір „Ч. З." і ЦК ЛКСМБ ПАЛЯЎЦОЎ.

Ня выконваюць свае абавязкі

Мсьціслаўская райорганізацыя комсамолу ўсім не праводзіць працу ў галіне сьвінагадоўлі. Ячэйкам было дана заданьне пабудаваць сьвінныя рассаднікі, але да гэтага часу ячэйкі нічога не зрабілі ў гэтым напрамку. Нават такія ячэйкі, як Віхранская і Радзіславаўская ячэйкі, якія маюць усе магчымасьці да выкананьня гэтага заданьня, таксама нічога не зрабілі.

У некаторых выпадках разьвіцьцю сьвінагадоўлі перашкаджаюць ненармальныя адносіны райколгассаюзу, і раймалочкасаюзу, якія не ідуць насустрач комсамольскай організацыі.

Я. Явар.

Ангельская сьвіньня ў сьвінарніку

РАЁН—ВУЗЛАВЫ ПУНКТ КІРАЎНІЦТВА СОЦБУДАЎНІЦТВА

Ліквідацыя АК ЛКСМБ прашла без прыцягненьня мас

Выканаць пастанову ЦК ЛКСМБ аб разьмеркаваньні па раёнах працаўнікоў акругкомаў

Выпіска з пратаколу № 195 паседжаньня бюро ЦК УсеЛКСМ ад 15-IX—30 г.

СЛУХАЛІ: 5. Аб ходзе ліквідацыі акругкомаў ЛКСМБ па Беларусі (т. Паланеў).

ВЫКАЗВАЮЦЦА: т.т. РОЗЭНТАЛЬ, ТРОІЦКІ І НАЗАРАЎ.

ПАСТАНАВІЛІ: адзначыць, што ліквідацыя акругкомаў на Беларусі па комсамольскай лініі прашла без поўнага прыцягненьня мас да гэтай працы, прычым у трох важнейшых акругах (Менская, Віцебская і Аршанская) ліквідацыя акруг прашла габінэтным парадкам.

ЦК ЛКСМБ дапусьціў памылку, спазьніўшыся з выпраўленьнем падобнай сыстэмы ліквідацыі акруг.

Разьмеркаваньне працаўнікоў, у сувязі з ліквідацыяй акруг на Беларусі у асноўным адобрыць.

Сэкратар ЦК УсеЛКСМ **САЛТАНАЎ.**

РАЗЬМЕРКАВАНЬНЕ ПРАЦАЎНІКОЎ

Рашэньнем Бюро Цэнтральнага Камітэту ЛКСМБ ад 10-IX, акруговыя работнікі ЛКСМБ, у сувязі з ліквідацыяй акруг, разьмеркаваны наступным чынам:

Віцебск:

Сакратар АК ЛКСМБ Гуткін З.—Нам. Заг. Орг. Інсп. адд.; Старшыня АБ ДКА **Стасенка Н.**—дэкрэтыўны водп.; Заг. ЭКО **Сімунін Г.**—у вёску на агульную работу; Заг. адд. ад. і быту **Вайнштэйн А.**—Сакратаром Лёзьнянскага райкому КСМ; Заг. Орг. Інстр. адд. **Ідэль З.**—у вёску, у лік „500".

Ворша:

Сакратар АК ЛКСМБ **Гасьперскі**—сакратаром вясковага райкому; Культпроп АК **Лапіцкі**—сакр. Арш. Райкому; орг. адд. АК **Аш.**—сакратаром Дрыбінскага РБ; Старшыня АБ ДКА **Ліхцікер**—у вёску на райпіонэр-работу.

Полацак:

Заг. Орг. Інстр. Адд. **Сапега**—Сакр. Полац. РККСМ; Культпроп АК **Паўлючэнка**—сакр. Вушац. РК; Старшыня АБ ДКА **Літвінава**—сакр Сельрайкому.

Гомель:

Сакратар АК **Рубін**—на парработу; Культпроп Гом. АК **Левін**—на партработу; Заг. ЭКО **Жыткоўскі**—на гасп. работу; Старшыня АБ ДКА **Бірбраер**—на вясковую работу ў с-райком; заг. адд. адукацыі і быту **Каплан**—прызват у шэрагі РСЧА.

Бабруйск:

Сакратар АБ **Карнееў**—сакратар Бабр. РБ КСМ. Загадч. адд. адукацыі і быту **Чапковіч**—на партработу. Старшыня АБ ДКА **Целяшоў**—сакр. РК у Горкі Культпроп АК **Гераўкер**—сакратаром Сьвісл. РБ

Мазыр:

Культпроп РБ **Шабека**—сакратаром сельрайкому. Заг. эканом. мас. адд. **Шляпінтох**—сакратаром с-райкому. Заг. орг. інстр. адд. **Анісаў**—сакратаром Слуцкага ... Старшыня АБ ДКА **Шульман** прызват у шэрагі Чырв. арміі. ... АБ **Поляк**—на партработу.

Магілеў:

Сакратар АК **Казлоў**—сакр. Маг. РБ КСМ. Заг. орг. інстр. АБ **Ільлін**—сакр. Касьцюков. Старшыня АБ ДКА **Кастырэнка** сакр. Карманскага РБ. Заг. адд. адукацыі і быту **Казанскі**—... Крычаўскага РБ. Заг. Эко **Кузнецоў**—сакратар Шклоўскага РБ ...

Менск:

Сакратар АК **Гайдукевіч**—... шыя. ЦБ ДКА ЦК ЛКСМБ. Заг. ... мас. адд. **Гольдберг**—прызвана ў Чырвоную армію. Старшыня АБ ДКА **Шырко**—у лік „5..." сакр. Узьдзенскага РБ. Заг. адд. АК ЛКСМ **Рубінчык**—... сельрайкому. Заг. адд. адукацыі і быту **Палой**—сельрайком. Культпроп **Матліцкі**—сакр. Пухавіцкага РБ. Заг. вясц. сакр. **Тамашэ...** сельрайком.

„У краіне няпісьменнай пабудаваць комуністычную грамаду нельга“ (*Ленін*)

КАЛІ ПАНУЕ ГАЛАВАЦЯПСТВА...

школы застаюцца без настаўнікаў, абсталяваньня, падручнікаў, тысячы працоўнай дзетвары неахопліваюцца ўсеагульным навучаньнем

ПАРТЫЯ ЗАГАДАЛА: **„Увесьці з 1930-31 году паўсямясцовае ўсеагульнае абавязковае пачатковае навучаньне дзяцей ва ўзросьце 8-9-10 г. з пасьлядоўным распаўсюджаньнем абавязковага пачатковага навучаньня для дзяцей 11 год у 1931-32 г.“**
(*З пастановы ЦК УсеКП(б)*)

Друкуемыя сёньня матар'ялы сьведчаць аб тым, што шэф усеагульнага навучаньня—комсамол яшчэ не раскачаўся, ня даў рашучы бой той коснасьці, бюрократычна ведамсьцьвеннай перапісцы, якая ставіць пад удар справу ўсеагульнага навучаньня

Гэты ўдар павінен быць адведзен.

ДАБІЦЦА ПЕРАЛОМУ

У справе ўсеагульнага навучаньня, якая насто'ліва патрабуе максымуму ўвагі комсамолу, як шэфа над ёй,—усё яшчэ пануе ганебная бязьдзейнасьць. Гэты вялізарны і адказны фронт закіданы шматлікімі фактамі агіднай бязьдзейнасьці і патураньня ёй.

Мы зноў і зноў прымушаны констатаваць, што ў большасьці раёнаў шэфства комсамолу над усеагульным навучаньнем засталося на паперы. Допісы апавядаюць нам аб гэтым, допісы крычаць аб сумных фактах. У шмат мясцох яшчэ і сяголета не адрамантаваны памяшканьні для школ, адсутнічаюць падручнікі, маецца вялікая затрымка з будаўніцтвам інтэрнатаў, адсутнасьць вучоту няпісьменных і г. д.—усё гэта тормазы, якія перашкаджаюць разгортваньню ўсеагульнага навучаньня.

Комсамольскія організацыі на мясцох у большасьці выпадкаў праходзяць міма гэтых фактаў, абмяжоўваюцца маўчанкай замест рашучага і своечасовага рэагаваньня і зьнішчэньня іх. Такім чынам пагроза, якая паўстала перад ажыцьцяўленьнем дырэктыў аб усеагульным навучаньні, яшчэ ня зьнішчана.

Факты гавораць аб тым, што шмат якія комсамольскія організацыі не ўсьвядомілі політычнай важнасьці справы ўсеагульнага навучаньня.

Зараз патрэбна зрабіць рашучы пералом для таго, каб наскорыць тэмпы па ажыцьцяўленьню дырэктыў аб усеагульным навучаньні. Патрэбна, каб кожнае мерапрыемства гэтай справы сустрала з боку комсамольскіх організацый пільную ўвагу і найактыўнейшы ўдзел, каб гэтым надзвычайна важным пытаньнем ячэйкі і вытворчыя і васковыя займаліся штодзённа і сур'ёзна.

Патрэбна дабіцца таго, каб комсамольскія організацыі і організацыі зацікаўленыя ў гэтай справе, рэагавалі рашуча і своечасова на кожны допіс, на кожны факт. Трэба рашуча ўдарыць па опортуністычнай недаацэнцы політычнай важнасьці ўсеабуча.

Толькі пры гэтых умовах можна будзе дамагчыся патрэбнага зруху ва ўсеагульным навучаньні.

...Усеагульным няма калі займацца

Да апошняга часу ў Гаразьдзішчанскім (Шклоўшчына) сельсавеце яшчэ нічога ня зроблена па праводзеньню ўсеагульнага навучаньня. Насельніцтва сельсавету да гэтага часу нічога ня чула аб гэтай важнай справе.

Яшчэ ў сярэдзіне жніўня пры сельсавеце склалі камітэт садзейнічаньня праводзеньню ўсеагульнага навучаньня, але ён да апошняга часу нічога не зрабіў.

У сельсавеце не праведзен перапіс дзяцей школьнага ўзросту, і невядома ці будзе магчыма ахапіць сёлета ўсіх дзяцей школай. Гаразьдзішчанскія сельсаветчыкі думаюць, што магчыма. Але, прыгледзеўшыся да ўмоў, можна сьмела сказаць, што ня хопіць ні памяшканьня ні абсталяваньня.

Партыйная і комсамольская організацыі сельсавету ня цікавяцца справай усеагульнага навучаньня. Сакратар парт'ячэйкі тав. Касьпяровіч, заявіў:

„Ніякіх указаньняў ад РК КП(б)Б не атрымаў, да таго яшчэ маю шмат іншай працы, і некалі мне займацца ўсеагульным навучаньнем“(!?).

Зразумела, што гэты адказ паказвае, што людзі, звыкшы бачыць усё жыцьцё ў паперах, а працу—у цыркулярах, ня здольны організоўваць і праводзіць такую адказную на гэты момант працу. Адпаведныя партыйныя органы павінны сказаць сваё слова.

Б. Шорах.

Не хапае 36 настаўнікаў

„Лятуном“ не даюць адпору

У Глускім раёне да гэтага часу не закончан рэмонт старых і будаўніцтва новых школ.

Назіраюцца масавыя ўцекі настаўнікаў са школ. З Альбінскай школы настаўнік невядома куды выехаў і школа не працуе. З Гацькай школы настаўнік паехаў вучыцца на педфак, а яго жонка, настаўніца, ні ў якім разе не пажадала застацца ў школе, школа з 17 зачынена. **36 настаўнікаў не хапае па раёне для першага концэнтру, і гэта дало свае вынікі:** школы пачалі сваю працу з вялікім спазьненьнем.

Што зрабіў комсамол? Дзе яго дапамога ўсеагульнаму навучаньню? На гэта можна адказаць адным словам:—**нічога.**

Комсамол Глушчыны ганебна бязьдзейнічае. Усе пералічаныя факты яскрава гавораць аб тым, што працы ў напрамку зьнішчэньня недахопаў **не вялося, і не вядзецца.**

Шмель.

Парты не падрыхтаваны

Навучальны год у пачатковых школах Рагачэўскага раёну пачаўся з спазьненьнем.

Вялікая колькасьць падручнікаў „засілосавана“ ў кнігарні і не скарыстоўваецца, як сьлед. Кашарынская школа Дварэцкага сельсавету заказала парты, але да гэтага часу парты не гатовы.

Ня дзіва, што пры такой зацікаўленасьці інспэктуры Наркомасьветы і іншых органаў зрываецца справа ўсеагульнага навучаньня.

Ярмак.

Невядома калі пачнуцца заняткі

Прыём заяў у Чарэйскую сямігодку пачаўся ў першых лічбах жніўня, пачатак вучобы ўвесь час зацягваўся і невядома калі пачнецца.

Пры разьмеркаваньні платы за вучобу таксама назіраюцца вялікія непаладкі.

Паўстае пытаньне: калі пачнуцца заняткі ў школе і ці будуць канчаткова вырашаны стаўкі платы за вучобу?

Цыбульскі.

Наркамасьветы „клапоціцца“ аб агульнажыцьцях для студэнтаў

Сьпіць інспэктарыят асьветы, сьпіць і РК комсамолу

Па Хутарскім сельсавеце (Чэрвеньшчына) ўсеагульнае навучаньне праходзіць зусім марудна, асабліва ў Хутарской апорнай школе, дзе па сёньняшні дзень няма другога настаўніка.

Загадчык школы, **Панасенка,** не правёў ніводнага сходу сялян па растлумачэньню ўсеагульнага абавязковага навучаньня. Яшчэ ніводнага разу ня сабіраў нарады, якою трэ' было-б абгаварыць гэта пытаньне.

Інспэктура Чэрвеньскага раёну таксама ў гэтым напрамку **нічога ня робіць.** РК комсамолу да гэтай працы ня рыхтуецца. Патрэбна навярстаць упушчанае.

Міхась Ракіта.

Няма вучоту няпісьменных, няма памяшканьняў для школ

Надзвычайна дрэнна пастаўлена справа ажыцьцяўленьня пастановы аб усеагульным навучаньні ў Гарэцкім раёне. Да гэтага часу не праведзен перапіс і няма вучоту дзяцей, якія павінны быць ахоплены школай. Інспэктарыят Наркасьветы да гэтага часу ня ведае дзе адчыняць школы.

У раёне не праведзена вучоту няпісьменных, што не дае магчымасьці адчыніць лікбезы.

Комсамольскія ячэйкі не абгаварвалі гэта пытаньне. Комсамольцы ў большасьці не знаёмы з справай барацьбы за ўсеагульнае навучаньне. Толькі 30 жніўня РК з слухаў інформацыю прадстаўніка РВК аб працы па ўсеагульнаму навучаньню, тады як заняткі ў школах павінны былі пачацца 1-га верасьня.

РК яшчэ да гэтага часу не запоўніў даныя па разьвёрстцы месцы ў пэдагогічныя навучальныя ўстановы.

М. Аітов.

Галавацяпы сарвалі будаўніцтва школы

У 1928 годзе будаўніцтва Бардзілаўскай школы праведзена па каштарысе РВК і ўключана ў плянавае будаўніцтва. Сяляне правялі самаабкладаньне на будаўніцтва школы, падвезьлі 207 к. баметраў лесаматар'ялаў. Дачасна радаваліся, што іх дзеці будуць вучыцца ў 4-комплектнай школе з інтэрнатам на 25 вучняў, як мяркавалася па пляну.

Прашлі 3 гады, **а школа не пабудавана.** Гніе матар'ял, псуецца прывезеная вапна. 25 000 рублёў, адпушчаныя на пабудову, марынуюцца ў портфэлях галавацяпаў з РВК.

Ніхто не звароча на гэта ўвагі. Праўда, прыяжджаў райтэхнік і ўцешыў, што праз тыдзень будзе пачата будаўніцтва. Але і гэта абяцаньне, як і абяцаньне РВК, засталося абяцаньнем.

Сёлета навучаньня не пачыналі з-за адсутнасьці школьнага памяшканьня. Калі пачнецца—невядома.

Сяляне гэтым абураны. 150 дзяцей засталіся без школы. Радзюк.

Навучаньнем ахоплены толькі 12 проц.

У Лельчыцкім раёне да гэтага часу ня складзена грамадзкая думка вакол пытаньня ўсеагульнага навучаньня. **Профсаюзы нічога конкрэтнага не зрабілі ў гэтым напрамку.** Райком комсамолу толькі 8 верасьня абгаварваў гэта пытаньне на бюро РК. Такія адносіны да гэтай важнейшай політычнай справы далі свае вынікі. Комплектаваньне школ зрываецца, ня гледзячы на суровыя дырэктывы ўрадавых органаў аб абавязковай пасылцы дзяцей у школы. Масы не азнаёмлены гэтай пастановай. Назіраюцца выпадкі, **калі школу наведвае толькі 12 проц.** дзяцей узросту, які падлягае ўсеагульнаму навучаньню.

Шмат якія школы ня маюць уласных будынкаў. Кулацкія пабудовы, перададзеныя пад школы, таксама не скарыстоўваюцца.

Ня лепш справа з укомплектаваньнем школ пэдагогічным пэрсоналам. Ня гледзячы на шэраг заяваў у НКА і Інспэктарыят Нарасьветы, школы **не забясьпечаны настаўніцкімі кадрамі,** а навучальны год ужо пачаўся.

15 комплектаў, якія сёлет адчыняюцца, ня маюць ніводнага настаўніка. Гэтыя школы яшчэ не працуюць. У другім концэнтры Лельчыцкай сямігодкі маецца ўсяго адзін матэматык.

Тры польскія нацыянальныя школы ня маюць загадчыкаў і да гэтага часу зачынены. Усё гэта справу ўсеагульнага навучаньня ставіць пад яўную пагрозу зрыву і сьведчыць аб непаваротнасьці, якая да гэтага часу назіраецца ў справе праводзеньня ўсеагульнага навучаньня.

М. М.

Дзеці беднаты не забясьпечаны вопраткай

Справа ўсеагульнага навучаньня па Абчацкім сельсавеце (Сьмілаўскі раён) не пастаўлена на належную вышыню. Асабліва нічога ня зроблена для матар'яльнага забясьпечаньня дзяцей беднаты. Ня маючы вопраткі і абутку дзеці бядняцкой ня ходзяць у школу. Коопэрацыя зусім не зацікаўлена ў гэтым, як быццам яе і не датычыцца. Фонд для вучняў беднаты не павялічаны.

Праца па ўсеагульнаму навучаньню ідзе самацёкам. **Ячэйкі комсамолу нічога ня робяць.**

А. Собаль.

—Дзядзька, куды сьпяшаешся?—Шэф ты мой!.. торбу згубіў!..

Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта

„ВАЙНА“ НА МОРЫ

Манэўры Чырвонага Чорнаморскага флёту паказалі поўную баявую гатоўнасьць караблёў абараняць межы Савецкага Саюзу

На Ост!

У другой палове жніўня чырвоны Чорнаморскі флёт перажываў баявую страду. Перажываў операцыі Н..., якая паказала поўную баявую падрыхтаванасьць флёту абараняць паўднёвыя межы Савецкага Саюзу і ўсё прыватнасьці багатае каўказкае ўзьбярэжжа. Для гэтай мэты ўвесь флёт разьбіўся на дзьве часткі—чырвоную і сінюю і правёў раней вялікую падрыхтоўчую працу: прыняў запас вугалю, харчоў. Раніцою караблі, падняўшы якары, накіраваліся на „ОСТ“ (Усход).

Першы дзень прашлі ў супольным плаваньні з чырвонымі часткамі, а потым правялі неабходнае разгортваньне і нарэшце разышліся. Разышліся для таго, каб у бліжэйшы час схапіцца ў „жорсткай“ сутычцы, стаць, хаця і ўмоўнымі, але „ворагамі“.

Першая сустрэча

Яркая агністая куля сонца хутка схавілася за далягляд. Надышла цёплая паўднёвая ноч. Зьнікалі непрыкметныя сьпевы абхазцаў. Горад і бухта пагрузіліся ў спакойны сон. Сьпіць усё вакол, толькі на лінкоры „Парыская комуна“—шум, ажыўленьне. Атрымана загад:

— Тэрмінова нанесьці ўдар базе чырвоных гораду Т. і якой-бы там ні было цаною заняць яго.

Паволіць нельга. Хутка згрузілі на кананерскія лодкі дэсант, далі яму ўказаньні,азнаёмілі з задачамі... і ноччу, падняўшы якары, лінкор, пад прыкрыцьцём асьмінца П. накіраваўся да гораду С.

Ноч прашла спакойна. Раніцою прыняўшы ў горадзе С. на борт лінкора наркомваенмора тав. Варашылава, нач. марскіх сіл — тав. Мукловіча, нач. штабу РСЧА—тав. Шапашнікава і шэраг іншых прадстаўнікоў, узялі курс на горад Т.

Пры выхадзе з бухты нас чакала першая сустрэча з чырвонымі сіламі. Была вельмі добрая бачнасьць, што давала магчымасьць лепш назіраць за люстранай паверхняю мора. Раптам,—зьлева па травэрсе паверхня вод заварушылася. Сыгнальшчыкі з каманднага мосьціку напрудзілі свой зрок на ўзьніты вал.

— Чырвоная падлодка

— Чырвоная падводная лодка ідзе на пад'ём, рыхтуе лінкору ўдары—пранеслася па палубе лінкора.

— На сярэдзіну!—падана каманда.

Узьвіліся шары... Лінкор гатоў даць ход. Але не драмала і падводная лодка. Узьняўшыся на ўзровень вады, яна выпусьціла насустрач нам торпеду.. ледзь відны сьлед з кожнай хвілінай набліжаўся да борту.

— Лева руль!—лінкор узварухнуў, даў больш ход і, прарабіўшы неўлавімы паварот, уварнуўся ад торпеды. Чырвоная падлодка не мела магчымасьці працягнуць атаку —не дзе выратыла працімінная артылерыя лінкора.

Мы накіраваліся на ранейшаму курсу, з якога прышлося зрушыць у час атакі.

Начны бой

Ноч чорная—чорная, нібы вакса. Ідзем тым-жа курсам. Усюды панує мёртвая ціш. Чуваць толькі сьвіст матору вентылятары ды калі-ні-калі качагар выпусьціць пару,—прарэжа цішы баявой сырэнай. Насьцярожанасьць на ўсіх агнявых пастах. Шукаем чырвоных. А іх усё няма і няма.

— А яны тут, тут, там і адчуваюцца...—гаворыць камандор, там.

Баркачоў, прыглядаючыся да панарамы завіткі.

Раптам... Вострае вока сярод начной імглы распазнала слуп дыму. Што гэта? Аклік з мосьціку:

— Чырвоныя крэйсары ідуць у атаку!

— На межы і падрыхтавацца!—падана каманда.

— Есьць, падрыхтавацца!—нясецца аклік.

Дасланы патрон. Мэталёвым языком шчаўкануў замок, і ўсё змоўкла. Вочы ўглядаюцца ў слуп дыму, у слуп дымовай заслоны. «За ёю вораг рыхтуе ўдар, падыходзіць пад яе прыкрыцьцем на неабходную яму дыстанцыю, хоча зьбіць лінкор сваім агнём.

— Эх, хутчэй-бы!—шворыцца ў галаве.

Рука грубая, абветраная морскім ветрам лашчыць спуск замка. З мосьціку ад дальнамераў гаразніць рупар:

— Дзевяноста!

— Восемдзесят пяць!

— Восемдзесят!

Хвіліны зьзяюцца вечнасьцю.

— Хутчэй-бы, хутчэй!

Чырвоныя крэйсары падыходзяць бліжэй і бліжэй. Вось адзін з іх выпаўз з дыму. Паволіць нельга.

— Залп!—нясецца каманда.

Гучны стрэл прарэзаў начную імглу.

Першая вуха́нула завітка. За ёю хутка разгарнуліся межы. Чорныя гірлы гармат упёрліся ўвыш. Наводчыкі зрасьліся з прыцаламі.

— Гарматы зарадзіць!—камандуе палутонговы камандзір.

Грукат зарадчыкаў стаў злавесным.

—...тоўсь!—нясецца голас камандзіра.

Чорныя гірлы гармат шукаюць ворага. Знайшлі. Залп. Загарэўся бой. Сіні лінкор сконцэнтраваў увесь агонь на чырвоных крэйсарох. Атака адбіта. Крэйсары, адыйшоўшы адстрэльваючыся пражэктарамі, скрыліся за далягляды. Канец першай сутычцы. Праз 15-20 хвілін—другая атака.

Атакуюць чырвоныя асьмінцы.

Ля гораду Т.

Пасьля атакі асьмінцаў чырвоныя ўжо не адважваліся рабіць «налёты» на лінкор, а адмовіліся высылкай падводных лодак нам насустрач.

Але бой вынікаў. Старшыня Тонараў, сыгнальшчык Луканаў і музыка Стаўруя заўважылі дзьве лодкі на вельмі аддаленай дыстанцыі, чым далі магчымасьць сустрэць іх падрыхтаванымі. Праз гадзіну лінкор дагнаў свае дэсантныя сілы і, узяўшы іх пад прыкрыцьцё, шпарка пайшоў уперад.

— Уперад! Уперад!—гучаліматоры.

Трубы караблёў папыхвалі клубамі дыму. Усіх ахапіла імкненьне хутчэй дабрацца да гораду Т. і нанесьці ўдар чырвоным частках.

Так яно і было.

На далёкім фоне блакітнага небасхілу паказаўся горад Т. Трывога. Начаўся жорсткі бой, але ня з чырвоным флётам, які меркаваў сустрэць нас у моры (ён памыліўся ў разьліках), а з берагавой абаронай.

Чырвоныя тарпэдныя катэры нар'ятамі несьліся ў атаку на лінкор. Морская авіяцыя бомбіла зьверху. Але не дала чырвоным перавагі,—яна была на баку сініх. Берагавыя ўмацаваньні, авіяцыя, дапаможныя часткі флёту былі разбураны ўшчэнт. Горад Т.—узяты імклівай атакай дэсанту. У гэты час чырвоны флёт падыходзіў на дапамогу гораду Т. Але—было ўжо позна.

Лінкор пакінуў горад у руках дэсанту і перанёс свой агонь на караблі чырвоных. Вораг кінуўся наўцекі.

Праследваць ня было часу. Трэба было прыняць назад дэсант, ды к таму-ж адвезьці т. Варашылава і іншых прадстаўнікоў назад у горад С. па вельмі тэрміновай справе.

Апошні бой

Пасьля адпраўкі ў горад С вышэйшага камандаваньня РСЧА эскадра сініх накіравалася да гораду Н., каб нанесьці апошні і рашучы ўдар чырвоным.

Ноч прашла хутка. Раніцою на золаку сінія караблі ўжо абстрэльвалі ўваход у бухту. Тут стаяў увесь чырвоны флёт. Наша зьяўленьне ля варот бухты, калі нас менш за ўсё чакалі, стварыла вялікую мітусьню ў чырвоных шэрагах.

Эскадраныя мінаносцы агарнулі ўсю бухту дымам, думаючы гэтым ватаваца ад стрэлаў. Тарпэдныя катэры мурашкамі насядалі на лінкор.

Шматлікія эскадрыльлі гідрасамалётаў чорнымі хмарамі саранчы наляталі на сініх, але ўсё без выніку.

Нарэшце, чырвоныя прарваліся праз кола, пакінуўшы на дне бухты 4 асьмінцы.

Узьняўшы чорныя клубы дыму, чырвоныя крэйсары скрыліся за небасхілам. А праз гадзіну скончылася і „вайна“.

„Караблі сышліся ў Новарасійскай бухце падсумаваць вынікі операцыі. Сінія, пазабыўшы варожасьць, працягнулі рукі сваім надаўнім «ворагам».

—Вашу руку, таварышы чырвоныя! Вы біліся таксама добра, як і мы! Набыты ў гэтай операцыі вопыт дапасуем для далейшага ўзмацненьня баявой магутнасьці чырвонага Чорнаморскага флёту!

Мы абаронім паўднёвыя морскія граніцы СССР!

Ерафееў.

БДТ-2 мобілізаваўся

Абгаварыўшы адозву ЦК УсеКП(б), артысты БДТ-2 абвясьцілі сябе мобілізаванымі і законтрактаванымі за тэатрам да канца пяцігодкі. Свая даручыў мясцкому выпрацаваць мерапрыемствы для праваджэньня культпаходаў тэатру на буйныя фабрыкі і заводы, у раёны калгаснага будаўніцтва, склаўшы для гэтага адпаведныя брыгады

По даручэньню сходу—

Прэзыдыум.

Кляса супроць клясы

ШАПТЫЦКІ ПАЦЯРПЕЎ НЯЎДАЧУ

ВАРШАВА, 2. У сувязі з падзеямі на Заходняй Украіне, у Варшаву прыбыў украінскі мітрополіт Шаптыцкі і быў прыняты міністрам унутраных спраў Складкоўскім.

Складкоўскі заявіў, што „Урад стаў на шлях зьнішчэньня элемэнтаў, якія стараюцца сеяць анархію, і з гэтага шляху ўрад ня выйдзе“. Адначасова Складкоўскі прыгразіў Шаптыцкаму, што калі ўкраінскае духавенства ня будзе ўплываць на насельніцтва адпаведна з запатрабаваньнямі ўраду, дык урад зробіць з гэтага адпаведныя вывады.

Пасрэдніцкая місія мітрополіта Шаптыцкага закончылася такім чынам поўнай няўдачай.

ТЫСЯЧЫ РАБОЧЫХ ВЫКІДВАЮЦЦА НА ВУЛІЦ[Ы]

ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ АЎСТРЫІ Ў ЦІСКОХ КРЫЗІСУ

ВЕНА, 2. На буйнейшым прадпрыемстве аўстрыйскае цяжкое прамысловасьці „Альпіне Монтан Гэзэльшафт“ адбываецца новае звальненьне рабочых з повату зьмяншэньня заказаў.

За апошні год на прадпрыемстве было звольнена 1.400 рабочых. Цяпер абвешчана аб наступным звальненьні яшчэ 1300 рабочых. Лішнім цэх спыніў работу на тыдзень, накіраваны—да студзеня.

На працягу апошняга тыдню з 14 мартэнаўскіх печаў працавалі толькі 6. Пракатныя заводы працуюць толькі нагрузкай 16 проц. З апошніх двух працуючых доменных печаў адну пагасілі, так што на ўсёй Аўстрыі цяпер працуе толькі гэтая домна, [супраць] 7 працаваўшых у 1922 годзе. Пабудова новых памяшканьняў спынена. Скарачэньне вытворчасьці тлумачыцца па распараджэньню нямецкага сталёвага трэсту, якому належыць прадпрыемства „Альпіне Монтан Гэзэльшафт“.

Забарона дзейнасьці фінляндзкіх профсаюзаў

ГЕЛЬСІНГФОРС, 1.— Па распараджэньню міністра ўнутраных спраў забаронена дзейнасьць фінляндзкіх профсаюзаў. Забарона зьяўляецца папярэдняй. Пытаньне аб поўным чыненьні будзе разьбірацца на дне 3-га лютага 1931 году.

Міжнародная хроніка

АФІНЫ, 1. Напярэдадні прыбыцьця савецкай эскадры, у Пірэі былі мобілізаваны атрады паліцыі і пяхоты ў мэтах недапушчэньня магчымых рабочых дэмонстрацый.

РЫГА. 26. У Рыскім акруговым судзе слухалася справа трох комуністых, абвінавачаных у распаўсюджваньні пракламацый шостага студзеня, у час дэмонстрацыі на братэрскіх магілах дэмобілізаваных воінаў. Адзін з падсудных прысуджаны да 3 гадоў і двое да двух гадоў зьняволеньня ў крэпасьці.

ТОКІЕ, 30. Джан-Сюэ-Лян заслаў цыркулярную тэлеграму, якой абвяшчае аб забароне ў [Мукдэнскай] правінцыі „самавольнай дзейнасьці партыйных органаў“.

ВЕНА, 1. Аўстрыйскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе, што ў афіцыёзнай „Вінэрцайтунг“ апублікавана паведамленьне аўстрыйскага прэзыдэнта аб роспуску парламанту.

Адказны рэдактар—Рэдколегія

Галоўлітбел № 5[..]

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна